

ת"פ 51036/08/15 - מדינת ישראל נגד אביחי נהרי

בית משפט השלום בפתח תקווה
ת"פ 51036-08-15 מדינת ישראל נ' נהרי

בפני המאשימה
כבוד השופטת אליאנא דניאלי
מדינת ישראל

נגד
הנאשם
אביחי נהרי

גזר דין

פתח דבר

הנאשם הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר, בעובדות כתב אישום מתוקן בן שמונה אישומים. בהתאם לכתב האישום המתוקן, הורשע הנאשם בריבוי עבירות של סחר בסם מסוכן, בניגוד לסעיף 13 בצירוף סעיף 19א לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג 1973 (להלן: "הפקודה"), ובריבוי עבירות של סחר בסם מסוכן, בניגוד לסעיף 13 בצירוף סעיף 19א לפקודה וסעיף 29 בחוק העונשין, התשל"ז 1977 (להלן: "החוק").

ארועי כתב האישום המתוקן מתארים סחר בסם מסוכן מסוג חשיש וגראס, על ידי הנאשם, בעיקר בשנים 2014-2015. בסך הכל הורשע הנאשם בסחר לשבעה לקוחות, בכ-37-39 הזדמנויות. בהתאם לכתב האישום המתוקן בוצעו מעשי הסחר לאחר תיאום, ככלל במקום מפגש הסמוך לבית הנאשם. חלק ממעשי הסחר בוצעו בתל אביב, וחלק בבית הנאשם. עוד יצוין, כי ככלל נעשה הסחר בכמויות סם שאינן גדולות ובסכומים נמוכים. כן נמצא הנאשם, בהתאם לכתב האישום המתוקן, מחזיק בביתו סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, וכמות גדולה של כסף במזומן.

בהתאם לאישום הראשון, בשתי הזדמנויות שונות בשנים 2014 ו-2015, סחר הנאשם בסם מסוכן, בכך שמכר לאדם בשם שמואל שקדי סיגריה המכילה סם מסוכן מסוג גראס תמורת 100 ₪, וכן גראס בכמות שאינה ידועה, בתמורה ל-100 ₪.

בהתאם לאישום השני, בסמוך לחודש פברואר 2015, סחר הנאשם בסם מסוכן, בכך שמכר לאדם בשם טירן אשור סם מסוכן מסוג חשיש, תמורת סכום הנע בין 100 ל-200 ₪.

בהתאם לאישום השלישי, בארבעה עד שישה מועדים בשנה שקדמה ליום 20.08.15, סחר הנאשם בסם מסוכן, בכך שמכר לאדם בשם אלעד ג'ובני סם מסוכן מסוג חשיש תמורת 300 ₪ בכל מועד.

בהתאם לאישום הרביעי, במשך כחצי שנה ועד ליום 20.08.15, סחר הנאשם בסם מסוכן מסוג חשיש לאשה בשם מיכל הלל, ב-9 הזדמנויות שונות, בכך שמכר לה סם תמורת 150-300 ₪ בכל מועד.

בהתאם לאישום החמישי, כשנה עובר ליום 20.8.15, מכר הנאשם סם מסוכן מסוג חשיש לאדם בשם דקל יעקב צדוק, בכך שהגיע עם רכבו לכתובת בתל אביב, וכן בביתו של הנאשם. הנאשם מכר כך את הסמים ב-11 הזדמנויות שונות, תמורת 150-300 ₪ בכל מכירה.

בהתאם לאישום השישי, במהלך שנת 2015 ב-5 מועדים שונים, סחר הנאשם בסם מסוכן מסוג חשיש בכך שמכר לאדם בשם יניב חיים את הסם תמורת 100 ₪ בכל אחד מהמועדים.

בהתאם לאישום השביעי, במהלך השנים 2013-2015 סחר הנאשם בארבעה מועדים שונים בסם מסוכן מסוג חשיש, בכך שמכר לאדם בשם אמנון שפירא, חשיש תמורת 100-200 ₪ בכל מכירה. במועד נוסף סיפק הנאשם לשפירא חשיש ללא תמורה.

בהתאם לאישום השמיני, בעת חיפוש בבית הנאשם ביום 18.08.15, החזיק הנאשם בחדר ארונות מספר שקיות אשר הכילו מזומן בסך 1,305,189 ₪ בשקלים ובמטבע זר. באחת השקיות נמצא חשיש במשקל 19.29 גרם נטו וכן טבליית MDMA. כן נתפס במטבח הבית חשיש במשקל 45.24 גרם נטו, וברכבו של הנאשם נתפס סכום של 16,700 ₪.

יצוין כי בכתב האישום המתוקן לא צויינה הוראת החיקוק לצד האישום השמיני, ולפיכך ולנוכח הסכמת הצדדים בענין זה, אשר ניתנה בכתב, מורשע הנאשם גם בהחזקת סמים שלא לצריכה עצמית, בניגוד לסעיף 7(א) ביחד עם סעיף 7(ג) רישא לפקודה, אף כי אין באישום זה כדי לשנות מהתמונה הכוללת.

במסגרת ההסדר אליו הגיעו הצדדים, לא גובשה הסכמה עונשית והנאשם הוכרז כסוחר סמים. המאשימה הצהירה כי תעתור להשתת מאסר בפועל, לצד מאסר על תנאי, קנס, פסילה בפועל ופסילה על תנאי. כן התבקש חילוט הכספים אשר נתפסו במסגרת האישום השמיני, ורכב מסוג ג'יפ צ'ירוקי אשר פרטיו צוינו בכתב האישום המתוקן. הוסכם כי הנאשם יופנה לעריכת תסקיר שירות המבחן, וכי ההגנה תטען כראות עיניה.

אסקור תחילה את טעוני הצדדים לעונש, ואת השיקולים לקביעת מתחם העונש ההולם והעונש לו ראוי הנאשם במסגרת מתחם זה. בהמשך אדון בבקשת החילוט.

טיעוני הצדדים לעונש

ב"כ המאשימה טענה כי הנאשם סחר בסמים על פני תקופה ארוכה, ללקוחות קבועים חוזרים. נטען כי אין המדובר, כטענת הנאשם, במי שסחר בסמים לשם מימון צריכת הסמים העצמית שלו, אלא במי שניהל עסק של ממש, במסגרתו נקבעו פגישות סחר עם הלקוחות. ב"כ המאשימה עמדה על חוסר ההגיון בטענת הנאשם בדבר מימון רכישת הסמים לצריכה עצמית באמצעות סחר, על ידי מי שבחזקתו נתפסו כ-1,300,000 ₪ במזומן.

נטען כי הנאשם ביצע את המעשים מתוך בצע כסף, והיווה חלק בשרשרת הפצת הסם, ובמעשיו פגע באופןבוטה בערכים החברתיים המוגנים של הגנה על שלום הציבור, בריאותו ובטחונו, וזאת בהתחשב בנזק אותו מסב לציבור השימוש בסם.

אשר לנסיבות הקשורות בנאשם עצמו, נטען כי לחובתו 3 הרשעות קודמות שאינן בתחום הסמים, וכי הוא הודה וחסך

זמן שיפוטי יקר. מנגד, נטען כי חרף העדר הרשעות קודמות בתחום הסמים, הרי שמהתסקיר נלמד כי הוא החל להשתמש בחומרים פסיכו-אקטיביים כשהיה בן 17, נגמל, ואולם שב להשתמש בסמים משנת 2009, ללא ידיעת בני משפחתו.

נטען כי גרסת הנאשם בפני שירות המבחן, לפיה השתמש בסמים יחד עם חבריו, וכי קנה כמות סמים גדולה אותה נהג לחלק, אינה עולה בקנה אחד עם העדויות שהוגשו במסגרת בקשת החילוט, מהן עלה כי הנאשם אינו מכיר היכרות ממשית את אלו אשר רכשו את הסם ממנו, ועם גרסתו במשטרה - אז הכחיש שימוש בצוותא.

ב"כ המאשימה עמדה על כך שמהתסקיר עולה כי הגם שהנאשם השתלב בטיפול, הרי שהוא עודו מטשטש את חומרת העבירות, מתקשה להודות בקיומו של מניע כספי, וטוען לתפקוד נורמטיבי, העומד בסתירה לעבירות בגינן הורשע. נטען כי לנאשם דפוסים עבריינים, משיכה לחברה שולית, וכי לפיכך המלצת שירות המבחן להשית על הנאשם מאסר לריצו בעבודות שירות, אינה עומדת בקורלציה לעבירות אותן ביצע ולהתרשמות מהנאשם.

אשר לקביעת מתחם העונש ההולם, נטען כי מאחר שמדובר במקומות ובאנשים שונים יש לראות באישומים משום אירועים נפרדים. על כן, עתרה המאשימה לקבוע מתחם עונש הולם אשר נע בין 6-12 חודשי מאסר לכל אישום, תוך השתת עונש ברף העליון של המתחם, מאחר שמדובר בריבוי מעשים בתוך כל אישום. עוד טענה כי לא בכדי קבע המחוקק 20 שנות מאסר בגין ביצוע עבירות על פקודת הסמים, וכי נוכח מכלול הראיות יש לדחות את שיקולי השיקום ולהעדיף את האינטרס הציבורי ושיקולי ההרתעה.

בסופו של יום עתרה המאשימה, בהסתמך גם על פסיקה מרובה אותה הגישה, להשית על הנאשם עונש אשר לא יפחת מ- 20 חודשי מאסר, לצד מאסר על תנאי, קנס משמעותי, פסילה בפועל ופסילה על תנאי.

ב"כ הנאשם טען מנגד כי מדובר בנאשם בן כ-51 שנים, אשר הרקע לשימושו בסמים נובע מהחמרה ניכרת במצבו הרפואי, הבאה לידי ביטוי בשחיקה בעצמותיו ובמכאובים נוספים. נטען כי מדובר ב-39 מקרי סחר, בכמויות אשר אינן ידועות, בסכומים קטנים ובלקוחות ידועים, אשר לגבי שלושה מהלקוחות קיימת היכרות קודמת, וכי הלקוחות היו מעורים עוד קודם לכן בעולם הסמים.

כן נטען כי קיים קושי לקבוע כי היה בידו של הנאשם להפיק רווח כתוצאה מביצוע העבירות, כי עברו הפלילי התיישן, וכי לאחר ביצוע העבירות בגינן הורשע חדל משימושו בסמים.

אשר למתחם הענישה - נטען כי נוכח מבחן הקשר הענייני ההדוק יש לראות בכל מעשי הנאשם מעשה אחד לצורך קביעת המתחם.

נטען כי אין המדובר בסוחר קלאסי, הנאשם לקח אחריות, הודה ללא הסכמה עונשית, שמר על תנאי שחרורו ללא דופי, ושיתף פעולה עם שרות המבחן. מהתסקיר עלה כי הליך המעצר היווה עבור הנאשם גורם מרתיע, וכי הוא השתתף

בהליך טיפולי ממושך, אשר כלל שיחות פרטניות וטיפול קבוצתי. כן פנה הנאשם ללימודים, בהמלצת שירות המבחן.

בהתחשב בכל אלה, וכן במעצר בו שהה הנאשם, במעצר הבית, ובנזק שייגרם למשפחתו אם ייאסר, עתר ב"כ הנאשם לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהטיל על הנאשם מאסר בעבודות שירות.

הנאשם, בדברו האחרון לעונש, טען כי טעה והוא מבקש להשתקם, וביקש את התחשבות בית המשפט בו ובבני משפחתו.

מתחם העונש ההולם וישומו במקרה שבפני

עקרון ההלימה הוא העקרון המנחה בהתאם לס' 40ב לחוק. בקביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט להתחשב בערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות בהן הורשע הנאשם, במידת הפגיעה בערכים, במדיניות הענישה הנהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

במעשיו פגע הנאשם בערכים של הגנה על שלום הציבור ובריאותו. עבירות הסחר בסמים פוגעות הן בבריאותם הנפשית והגופנית של צרכני הסם, והן באופן עקיף בציבור כולו, דבר המוביל לפגיעה קשה בסדר הציבורי. על כן קיים צורך ממשי במיגור עבירות אלו, בכל שלבי מערך הפצת הסם.

בית המשפט העליון חזר והדגיש את החומרה הטמונה בעבירות הסחר בסמים, והנזק שגורמות עבירות אלו לחברה. כך, בע"פ 6747/11, **מדינת ישראל נ' מערוף אבו ריקק**, היפנה בית המשפט להלכה אשר נקבעה בע"פ 211/09 **אזולאי נ' מדינת ישראל**, אשר אף היא הפנתה לפסיקה קודמת ועקבית של בית המשפט העליון בעבירות כגון דא:

"הענישה בעבירות מסוג זה נועדה, קודם לכל, לשרת את מטרת הגמול לעבריין על עיסוק בסם העלול לסכן חיי אדם ולפגוע בבריאות המשתמשים בו; שנית, על העונש להעביר מסר חד-משמעי של הרתעה ביחס לעבריינים פוטנציאליים, ולשמש אות אזהרה אפקטיבי לכל מי שמתכוון לקחת חלק במערכת ההעברות והסחר בסמים, תהא אשר תהא הפונקציה אותה הוא ממלא בשרשרת זו של העברת הסם מיד ליד" (שם, בפסקה 10, וראו גם, ע"פ 9482/09 ביטון נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 24.7.2011); ע"פ 5765/10 פלוני נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 5.6.2011); ע"פ 3570/09 אבו עמרה נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 3.5.2010))."

אשר למידת הפגיעה בערכים המוגנים, הרי שבמעשיו של הנאשם היה כדי לפגוע באופן ממשי ומוחשי בערכים מוגנים אלו נוכח האינטנסיביות הטמונה במעשי הנאשם, כמות עבירות הסחר, כ-37-39 כאמור, ריבוי הלקוחות, ותקופת הסחר אשר נפרשה על פני כשנתיים.

אשר לנסיבות ביצוע העבירה, הרי שהנאשם סחר כאמור במספר רב של פעמים בסמים, תוך תיאום מוקדם ומתוך בצע כסף. בהקשר לכך יוטעם כי אין בידי לקבוע כי הסם נמכר במחיר שאינו רווחי, ואין בידי להסתמך לצורך כך על "מחירון" סמים אשר פורסם באינטרנט בשנת 2012, כעתירת ב"כ הנאשם.

מכלול העדויות אשר הוגשו במסגרת עתירת החילוט וטעונו הצדדים, מלמד על סחר של ממש, גם למי שאינו

חבר של הנאשם ואינו מכיר אותו. כך, הוגשו הודעות סמס בין הנאשם לקונה יניב, אשר אינו מזוהה בטלפון של הנאשם, ואשר מציג עצמו בפני הנאשם כחבר של אדם בשם דביר (ת/1). מהודעת מיכל הלל (ת/5), אשר הוגשה בהסכמה, עולה כי היא והנאשם אמנם מכרים טובים לדבריה, ואולם העדה תארה כיצד רכשה סמים מהנאשם, כאשר בין היתר הגיע הנאשם עם רכבו למקום מפגש ברחוב. מכאן שאין המדובר בשימוש בצוותא, כנטען.

גם גלעד גובני מסר בהודעתו אשר הוגשה בהסכמה (ת/4), כי רכש סמים מהנאשם, אשר את שם משפחתו לא הכיר. העד תאר מספר רכישות ברחוב, אליהן הגיע הנאשם ברכבו.

הודעת שמואל שקדי (ת/3), אשר הוגשה בהסכמה, מלמדת אף היא על סחר של ממש. העד כלל לא ידע את שמו הנכון של הנאשם, והופנה אליו על ידי רוכשת אחרת, כדי לרכוש מהנאשם סמים ברחוב.

הנה כי כן - אף שקיימות גם הודעות המלמדות על עישון משותף, אשר אף הוא נעשה תמורת תשלום בחלק מהמקרים (ר' הודעת טירן אשור, נ/2), הרי שרוב ההודעות, אשר הוגשו בהסכמה, מלמדות על מסחר בקרן הרחוב, למי שאינם מכירים הכרות ממשית את הנאשם, ואשר לא השתמשו עימו בסמים בצוותא, והקשר שלהם עימו התמצה ברכישת הסם תמורת תשלום.

לקולא יצוין כי עסקינן בסם אשר אינו נמנה על הסמים הקשים, וזאת מבלי להקל ראש בחומרת עבירות הסמים ככלל, ובכמויות וסכומים נמוכים באופן יחסי.

בעבירות הסחר מצווה בית המשפט העליון להטיל עונשים מחמירים. כך, בע"פ 6373/06, מדינת ישראל נ' עווד אלנשמי, נקבע:

"כאשר בעבירות סמים עסקינן, לא ניתן להתעלם מהחובה המוטלת עלינו כמערכת וכחברה להיאבק בנגע הסמים. פן חשוב של מאבק זה הינו הטלת עונשים מחמירים על מי שבחרים לעסוק בסחר בסמים. הסחר בסמים מסוכנים הינו אמצעי קל ונוח לעשיית רווחים נכבדים. ענישתם של מי שסחרו בסמים מסוכנים צריכה ליתן מענה גם לפיתוי זה ובמילים אחרות - על מי אשר שוקל לשלוח ידו בסחר בסמים להעמיד לנגד עיניו לא רק את הפיתוי לשלשל לכיסו סכומי כסף נכבדים אלא גם את הסיכון של שהיה ממושכת מאחורי סורג ובריח."

ואכן, מדיניות הענישה הנוהגת מלמדת שבמקרים דומים הוטלו על נאשמים מאסרים לתקופות משמעותיות:

ברע"פ 7996/12 בענין אליהו יוסף, נידון נאשם בגין 3 עבירות של סחר בחשיש בכמויות קטנות והחזקת קוקאין לצריכה עצמית, ל-21 חודשי מאסר. זאת, חרף המלצת שירות המבחן, גיל צעיר, העדר עבר פלילי (למעט היעדר משירות), ונטילת האחריות על ידו. בית המשפט העליון חזר על ההלכה לפיה המלצת שירות המבחן והאינטרס השיקומי אינם אלא חלק ממארג השיקולים אותם שוקל בית המשפט.

ברע"פ 4678/15 בענין אייל פלג נ' מדינת ישראל, נידון עניינו של נאשם אשר הורשע ב-10 אישומים של סחר בסם מסוג חשיש בכמויות קטנות, ובאישום אחד של החזקת הסם לצריכה עצמית. הנאשם נעדר עבר פלילי, והוגש בעניינו תסקיר חיובי. בהתחשב בכל אלה הפחית בית המשפט המחוזי את עונשו של

הנאשם מ-24 חודשי מאסר ל-18 חודשים. בקשה לבית המשפט העליון נדחתה.

ברע"פ 7569/13 יאיר חיים נ' מדינת ישראל, נידון עניינו של נאשם אשר הודה ב-5 עבירות של סיוע לסחר בסמים, בכך שהסיע רוכשי סמים למקום המפגש עם סוחר הסמים. הנאשם נידון בבית משפט השלום ל-8 חודשי מאסר בפועל, ובערעור לבית המשפט המחוזי מרכז הוחמר עונשו ל-15 חודשי מאסר, מבלי למצות עימו את הדין. בקשתו נדחתה.

ברע"פ 4880/14 בענין אברהים עבד אלהאדי, נידון עניינו של נאשם אשר מכר חשיש במספר הזדמנויות, תמורת 1000 ₪ בסך הכל, והחזיק חשיש במשקל 15 גרם. מדובר היה בנאשם בן 21, נעדר עבר פלילי ואשר לקח אחריות על מעשיו. הוא נידון תחילה ל-7 חודשי מאסר, ואולם חרף העובדה כי סיים לרצות את עונשו, הוחזר למאסר לשם ריצוי 8 חודשי מאסר נוספים, ע"י בית המשפט המחוזי, ובקשתו לבית המשפט העליון נדחתה.

ברע"פ 5712/16 יצחק אייזנבך נ' מדינת ישראל, נידון עניינו של נאשם נעדר עבר פלילי, אשר הורשע על פי הודאתו בביצוע 4 עבירות של סחר בסם מסוכן מסוג קנבוס, מתוכן 3 בכמויות קטנות יחסית. הנאשם נידון ל-8 חודשי מאסר ורכיבים נוספים, חרף תסקיר חיובי שהוגש בעניינו והמלצת שירות המבחן להשית עליו של"צ. ערעוריו נדחו.

בעפ"ג (מחוזי לוד) 23775-04-15 מדינת ישראל נ' ציון מדמון, נידון עניינו של נאשם צעיר, נעדר עבר פלילי, אשר הורשע על פי הודאתו בביצוע 16 מכירות של סם מסוכן מסוג קנבוס וחשיש לאנשים שונים. הנאשם נידון בבית משפט השלום ל-15 חודשי מאסר לצד רכיבים נוספים, ובערעור הוחמר עונשו, מבלי למצות את הדין עמו, ל-24 חודשים.

אשר לשאלה האם יש מקום לקבוע מתחם עונש הולם לכל אישום בנפרד, שמא מתחם עונש כולל לכל האישומים, אני מוצאת ממש בטענת ב"כ הנאשם כי עסקינן בארועים הקשורים זה לזה בקשר ענייני הדוק, ולפיכך ייקבע מתחם עונש הולם כולל למכלול מעשי הנאשם (ר' ע"פ 5668/13, **ערן מזרחי נ' מדינת ישראל** וכן ע"פ 4527/14 **בענין שרונה פרינץ**, בהם נקבע כי התיבה "ארוע" רחבה דיה לכלול גם פעילות עבריינית אשר בוצעה על פני רצף של זמן וכללה מעשים שונים, קורבנות שונים ומקומות שונים).

לאחר שנדרשתי למכלול השיקולים הרלוונטיים, ובהם נסיבות ביצוע העבירות, סוג הסמים, הכמות, התמורה ששולמה, וריבוי המעשים, אני קובעת מתחם עונש הולם כולל בן 16-36 חודשי מאסר.

אשר לגזירת העונש בגדרי המתחם ולנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, הרי שבפניי ניצב נאשם כבן 50, נשוי ואב לשלושה, אשר אינו עובד מחמת תאונת עבודה וסובל עקב כך מקושי בריאותי. הנאשם הודה במעשים המיוחסים לו והביע צער על מעשיו.

תסקיר שירות המבחן שהתקבל בעניינו מלמד כי הנאשם לא סיים לימודי תיכון ושירת שירות צבאי חלקי. החל משנת 2004 מתפרנס הנאשם מקצבה אותה הוא מקבל בשל הפגיעה הרפואית שעיקרה שחיקה בעצמותיו. הנאשם היה מכור לסמים קשים כעשר שנים בשנות העשרים לחייו, נגמל, אולם לדבריו חזר להשתמש בסמים לפני כ-7 שנים, בעקבות הכאבים מהם הוא סובל.

הנאשם טען בפני שירות המבחן כי נהג לרכוש סמים בכמות גדולה ולחלקה בין חבריו, כחלק מבילוי משותף ולא למטרת רווח כספי - טענה אותה אין בידי לקבל, נוכח נסיבות הסחר המפורטות לעיל.

לאחר מעצרו שולב הנאשם ביחידה לטיפול בהתמכרויות בראש העין, וכיום הוא נקי מסמים. שירות המבחן התרשם כי המעצר היווה עבורו גבול מרתיע, וכי כיום הנאשם מכיר בבעייתיות בתחום הסמים, מגלה נכונות להימנע ממעורבות עבריינית חוזרת, ונעזר בבני משפחתו כגורמי תמיכה והכוונה. עם זאת, שירות המבחן התרשם כי הנאשם עודו מטשטש את חומרת מעשיו, ומתקשה להודות במניע הכספי שעמד בבסיסם. נוכח מכלול הנסיבות המליץ שירות המבחן על הטלת ענישה בדרך של עבודות שירות, ולהעמיד את הנאשם בפיקוח שירות המבחן.

בהתחשב במתחם אותו קבעתי, הרי שהיעתרות להמלצת שירות המבחן תהווה סטייה ניכרת לקולא ממתחם העונש ההולם. אף כי כאמור, השתלבה הנאשם בהליכי טיפול וגמילה, הרי ששירות המבחן התרשם כיהואבעלדפוסהתמכרותי, משיכה לחברה שולית ועבריינית, מטשטש את חומרת העבירות ומתקשה להודות במניע למעשיו. בכל אלה אין כדי להצדיק סטייה מהמתחם בשל שיקולי שיקום, ולפיכך הטיפול אותו עבר הנאשם יובא בחשבון במסגרת כלל השיקולים לעונש, כמקובל.

לקולא אזקוף את הודאת הנאשם וחרטתו, את נקינותו מסמים כיום, את הטיפול אותו עבר לשם שינוי דרכיו, את מעצר הבית בו שהה ואת ההשפעה אשר תהיה למאסרו על בני משפחתו, ובהם אמו הקשישה, אותה סועד הנאשם.

מנגד, ההלכה הפסוקה מצווה כמבואר לעיל להטיל עונשים ממשים על הסוחרים בסמים, לשם הרתעת היחיד והרבים. לפניי ניצב בסופו של יום אדם אשר ביצע 37-39 עסקאות סחר בסמים, אף אם סמים קלים ובכמויות שאינן גדולות. זאת על פני תקופה משמעותית, ולמספר קונים.

נוכח כל המתואר לעיל, לא אוכל להימנע מהשתת ענישה משמעותית על הנאשם, תוך התחשבות במכלול הנסיבות לקולא.

אשר לבקשת החילוט -

המאשימה עתרה במסגרת כתב האישום ובמסגרת הטעונים לעונש, להכריז על הנאשם כ"סוחר סמים" ולחלט כסף במזומן בסך 1,305,189 ₪ אשר נתפסו בשקלים, דולרים ויורו, וכן מזומן בסך 16,700 ₪ אשר נתפסו ברכב הנאשם, ואת הרכב עצמו - ג'יפ מסוג צ'ירוקי ל.ז. 5787534. כל זאת בהתאם לסעיפים 36א(א) ו-36א(ב) בפקודה, ולסעיף 39 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחילוט) [נוסח חדש], התשכ"ט - 1969.

כמפורט לעיל, הנאשם הוכרז בהסכמת הצדדים כ"סוחר סמים", ובפניי התקיים דיון במסגרתו טענה המאשימה כי הרכוש שנתפס הינו תולדת עיסוקו בסמים, וכי לענין זה יש לראות באופן זהה הן את המזומן שנתפס והן את הרכב, הרשום על שם אמו של הנאשם, ואשר אין חולק כי הנאשם הוא שנוהג בו. ההגנה טענה מנגד כי קיים מקור חוקי לרכב ולכספים שנתפסו.

יצוין כי לצורך הדיון בסוגייה זו, הותר לב"כ הנאשם להיפגש עם עדות התביעה, חרף התנגדות המאשימה, משהודה הנאשם בכתב האישום המתוקן. נקבע כי התצהירים יוגשו על ידי ב"כ הנאשם בהתאם לתקנות הסמים המסוכנים (סדרי דין לענין חילוט רכוש), תש"ן-1990, ונוכח אי הגשתם זמן מספיק טרם הדיון, נדחה הדיון לשם כך. בהמשך, משלא

הוגשו תצהירים, ביקשה ההגנה להגיש חלף התצהירים את הודעות העדים הרלוונטיים במשטרה, והצדדים הסכימו במהלך הדיון בפני כי כך יהיה (ר' ע' 14-18 לפרוטוקול). כן יצויין כי במהלך הדיונים ביקשה ההגנה דחייה, לשם מיצוי הליך המתנהל נגד הנאשם ברשות המיסים בקשר להכנסות אותן הפיק מהסמים. נטען כי רשות המיסים מייחסת לנאשם הכנסות נמוכות בהרבה מאלו להן טוענת המאשימה בהליך שבפניי. בהחלטתי נקבע כי ההגנה תוכל להגיש מסמכים רלוונטיים לאחר טעוני הצדדים לחילוט, ואולם זאת לא נעשה, ושעה שהסדר הטעון הוצג לבית המשפט בחודש יוני 2016, הגיעה העת להכריע גם בסוגיית החילוט.

על ההליך חלים הסעיפים הרלוונטים בפקודת הסמים. בהתאם לסעיף 36א לפקודה -

"(א) הורשע אדם בעבירה של עסקת סמים, יצווה בית המשפט, זולת אם סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט, כי בנוסף לכל עונש יחולט לאוצר המדינה כל רכוש שהוא - (1) רכוש ששימש או נועד לשמש כאמצעי לביצוע העבירה או ששימש או נועד לשמש כדי לאפשר את ביצוע העבירה; (2) רכוש שהושג, במישרין או בעקיפין, כשכר העבירה או כתוצאה מביצוע העבירה, או שיועד לכך. ...

(ב) בית המשפט שהרשיע אדם בעבירה של עסקת סמים והוכח לו כי הנידון הפיק רווח מעבירה של עסקת סמים או שהיה אמור להפיק רווח מעבירה כאמור, יקבע בהכרעת הדין, על פי בקשת תובע, שהנידון הוא סוחר סמים ומשעשה כן - יצווה בגזר הדין, כי בנוסף לכל עונש יחולט לאוצר המדינה כל רכוש של הנידון שהושג בעבירה של עסקת סמים, אלא אם כן סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט." (ההדגשות שלי).

כן רלוונטית החזקה הקבועה בסעיף 31(6) לפקודה, לפיה -

"קבע בית המשפט לפי סעיף 36א(ב) שנידון הוא סוחר סמים - (א) כל רכוש של אדם כאמור, ורכוש של בן זוגו ושל ילדיו אשר טרם מלאו להם עשרים ואחת שנים, וכן רכוש של אדם אחר שהנידון מימן את רכישתו או העבירו לאותו אדם ללא תמורה, ייראה כרכוש של הנידון שהושג בעבירה של עסקת סמים, אלא אם כן הוכיח הנידון אחד מאלה: (אא) האמצעים להשגת הרכוש היו חוקיים; (בב) הרכוש הגיע לידי או לידי בעליו לא מאוחר משמונה שנים שקדמו ליום הגשת כתב האישום בשל העבירה שעליה נדון; (ב) כל רכוש שנמצא בחזקתו או בחשבונו של הנידון ייראה כרכוש שלו אלא אם כן הוכיח שהרכוש הוא של זולתו, שאינו אחד האנשים המפורטים בפסקה (א)." (ההדגשה שלי).

נוכח קיומה של החזקה טענה המאשימה כי משהוכרז הנאשם כסוחר סמים, מוטל עליו הנטל להצביע על מקור חוקי לכסף, וכי הוא לא צלח בכך. יאמר כבר עתה כי באשר לחלקו המשמעותי של הכסף שנתפס, דעתי כדעת המאשימה, ולהלן נימוקי.

ככלל, טענת ההגנה הינה כי מקור הכסף שנתפס רובו ככולו (למעלה מ-90% ממנו לטענת הנאשם), הינו בכספים אותם קיבל הנאשם מהוריו לפני שנים ארוכות, בהיותו הבן המועדף עליהם. הנאשם טען כי קיבל את הכסף מאביו לפני מותו, וכי גם אמו נתנה לו סכומי כסף, בין היתר כדי לבנות בית. לדבריו, אביו נתן לו את הכסף במזומן בחבילות של 100,000-300,000 ₪, וכן דולרים. הוא טען כי את היורו שנתפס החליף כשטס לחו"ל (הודעת הנאשם, נ/10). הנאשם

הוסיף כי קיבל מאביו תמורתה של דירה בפ"ת שהיתה בבעלות ההורים ונמכרה, וכי קיבל סכום זה במטרה שיבנה בית בחצר ההורים.

משנשאל הנאשם מדוע מסר לו אביו את הכסף במזומן ולא הפקידו בבנק, השיב - "תימנים אוספים כסף", וכן טען כי החזיק את הסכום בביתו שכן תכנן להתחיל לבנות, ומשום שבבנק לא מקבלים ריבית.

בהודעה נוספת (נ/11), טען הנאשם כי את הכסף נתנו לו ההורים לפני כ-12 שנים, וכי הוא המיר חלק ממנו לדולרים אצל חלפן באותה תקופה.

משנטען בפניו כי השטרות אשר נמצאו ברשותו הינם חדשים יחסית ואינם בני 12 שנים, טען כי פרט אותם לפני שנה-3 שנים. כן טען הנאשם כי במקום לבנות בית, כמתוכנן, שיפץ את הבית בו הוא מתגורר, לפני כתשע שנים, בעלות של כ-70,000 ₪.

בהודעה נוספת טען כי למעשה קיבל מהוריו במצטבר סך של כ-1,600,000 ₪, וכי מתוך סכום זה רכש גם את הרכב מושא החילוט, בסכום של 327,000 ₪. לא למותר לציין כי לגרסתו ביקש לרכוש את הרכב במזומן ממש, ומסרבו בחברה למכור לו רכב תמורת מזומן, המיר את הכסף לצ'ק בנקאי (נ/11-12).

נוכח גרסת הנאשם כי הרכב נקנה מתוך הכספים שבארו, אתייחס אל הראיות בדבר מקור הכסף שבארו ומימון הרכב כאל מקשה אחת.

מגרסת הנאשם עלה כי אשתו משתכרת כ-5000-6000 ₪ מדי חודש, הוא עצמו מקבל כספי ביטוח בסך של 5500 ₪ בחודש, וחרף העובדה כי השניים הורים ל-3 ילדים התלויים בהם, הוא מצליח לחסוך כ-2000-3000 ₪ מדי חודש. משתהו על כך החוקרים, השיב כי אמו משלמת להם את כל חשבונותיהם (נ/10). יאמר כבר עתה כי לא שוכנעתי שמהכנסה של כ-11,000 ₪ בחודש, מצליחים בני הזוג לכלכל 3 ילדים ולחסוך כ-2000-3000 ₪ מדי חודש, שעה שהם מחזיקים גם בשתי מכוניות, נוסעים לחו"ל, ועוד.

בבית המשפט התקשה הנאשם להסביר מדוע שמר סכום עצום של למעלה ממליון ושלוש מאות אלף ₪ בחדר הארונות בביתו. הוא טען כאמור כי קיבל את הכסף מהוריו לשם בניית בית, ואולם משהוטח בו כי התשלומים לאדריכל ולעירייה מתוארכים לסביבות שנת 2000, קרי לפני כ-16 שנים, לא סיפק תשובה מספקת על מנת להסביר מדוע לא הופקד הסכום בבנק, בחלוף השנים.

הנאשם טען כי קיבל מההורים כ-500,000 ₪ אותם קיבלו בגין מכירת ביתם, וכן קיבל מהם עוד כ-420,000 ₪ מבנק הפועלים, וסכום דומה מבנק לאומי.

משנשאל מה עשה עם הכסף שבארו, העיד כי "שיחק" איתו, קנה ומכר דולרים ויורו, וכך "העביר את הזמן". לא למותר לציין כי כאשר התבקש במטרה לציין את שמות החלפנים, השיב כי אלו מתו; לפיכך לא ניתן היה לאמת את גרסתו.

הנאשם והעדים מטעמו עשו מאמץ ניכר על מנת לשכנע כי ההורים היו "מבוגרים עתיקים" כדברי אחותו של הנאשם,

גב' אילנה ארז, בעלי "מנטליות של אנשים תימנים". האחות העידה כי ההורים לא ידעו לבצע העברות בנקאיות או לתת הוראות טלפוניות, ולפיכך נשמר הכסף במזומן בבית ולא בבנק. ואולם ראיות ההגנה ובהן דפי פירוט החשבון מלמדות כי בניגוד לטענת הנאשם ועדיו, הוריו ניהלו את חשבון הבנק במה שנראה כבקיאות והבנה, ולא הסתפקו בהפקדת כספים לחשבונם. כך, מלמדים המסמכים על קיומה של תכנית חסכון, על מתן הוראה טלפונית להפקדת פקדונות, על רכישת ניירות ערך, ועל הפקדות בפקדונות בריבית יומית.

כן נלמד מהמסמכים כי לפחות פעמיים העבירו ההורים מחשבונם העברה בנקאית לחשבון הנאשם, או הפקידו מזומן בחשבונו (10,000 ₪ ביום 18.10.14, ו-15,000 ₪ ביום 20.12.14). בכך נשללת הטענה כי ההורים לא ידעו לבצע העברות וכי החזקה של למעלה ממיליון ₪ בחדר הארונות עולה בקנה אחד עם התנהלותם הכספית של ההורים.

מתדפיסי חשבון הנאשם בבנק הפועלים, אשר הוגשו על ידו, מתברר כי הנאשם ואשתו מנהלים חשבון בנק משותף, אליו נכנסות משכורות האשה, כספי ביטוח הנאשם, והם עושים שימוש בכרטיסי אשראי, בהמחאות, ומשלמים חשבוניות ותשלומים שונים מחשבון זה. כן נמצא כי הנאשם מפקיד כספים לפקדונות נושאי ריבית (ר' לשם הדוגמא הפקדות בסך 14,000 מיום 9.7.13 ומיום 8.8.13, ומשיכת פקדון בסך כ-10,000 מיום 18.10.15). הנאשם אף משך מזומנים באמצעות הבנקט בסכומים של כ-1000 ₪ בכל פעם (ר' לשם הדוגמא משיכות מימים 19.1.15, 27.10.15, 11.11.15, 19.11.15, 26.11.15). גם עובדות אלו מקשות על קבלת הסברי הנאשם בדבר שמירת הכסף המזומן בארון הבגדים, חלף הפקדתו בבנק, וטענתו כי עשה כן מאחר שהפקדונות בבנק אינם נושאים ריבית.

אף אם אצא מנקודת הנחה לפיה קיבל הנאשם מהוריו 500,000 ₪ תמורת הבית אותו מכרו, וזאת נוכח עדויות עדי ההגנה בענין (450,000-500,000 ₪ לעדות האחות), נוכח הסכמת המאשימה אף היא לצאת מנקודת הנחה זו, ואף שלא הוצג בדל של ראיה כי כספי ההורים אכן הועברו לרשות הנאשם, הרי שלעדות הנאשם בפניי, הוא השתמש בכ-100,000 ₪ מסכום זה לשיפוץ הבית. כן העיד כי השתמש לאורך השנים במזומן שקיבל - לצורכי תשלומי ביטוח לרכב, נסיעות משפחתיות לחו"ל, וכיוצא בזה, ומכאן שהסך של 500,000 ₪ לא נותר במלואו.

גב' ארז, אחותו של הנאשם, טענה במשטרה כי הנאשם שיפץ את הבית בו הוא גר במלוא הסכום אותו קיבל מההורים - קרי כ-500,000 ₪, וכי היא שותפה בחשבון ההורים מזה כ-7.5 שנים, מודעת לכל התנועות בחשבון מאותה עת, והבהירה לפיכך כי מאותה עת לא הוצאו משם כספים (נ/3). האחות מסרה אמנם כי הוריה נתנו בעבר כספים לנאשם, ואולם לאחר שנשאלה אם מדובר במאות אלפים, השיבה פעמיים כי אין המדובר במאות אלפים, אלא באלפים בודדים.

לעומת זאת, בבית המשפט טענה כי ההורים נתנו כספים רבים לנאשם, אך משהתבקשה לפרט באיזו תדירות נמשכו הסכומים, השיבה כי "לא על כל דבר ידעתי" (ע' 31-32).

לתמיכה בגרסת ההגנה הובאה לעדות גב' כרמלה וג'אמי, העובדת בבנק הפועלים משנת 1973. אלא שהעדה לא תמכה באף אחת מטענות הנאשם אותן יכולה היתה לאמת: היא שללה את הטענה כי ההורים משכו סכומים חריגים מחשבונם; כן שללה את הטענה כי הנאשם התלווה אל הוריו דרך קבע וסייע להם שכן הם היו פשוטים ונעדרי הבנה, והשיבה כי הנאשם הגיע עימם פעם או פעמיים בלבד (הודעתה במשטרה, נ/7). בעדותה אף הוסיפה כי האחות הגיעה בתדירות דומה לתדירות הגעת הנאשם לבנק, והבהירה כי כאשר הנאשם היה מגיע עם האב, ישב הנאשם בצד שעה שהאב ניהל את הקשר עימה (ע' 39).

קבע עם ההורים לסניף, ושם נמשכו עבורו כספים רבים. כן שללה העדה את שאלתו של ב"כ הנאשם, אם ההורים "היו אנשים פשוטים או אנשים שמבינים בבנקים", והשיבה כי שניהם הבינו טוב (ע' 37).

הנאשם ניסה להתמודד עם עדותה של פקידת הבנק במהלך עדותו, וטען כי היא ראתה את הוריו מוסרים לו את הכסף הנטען, אולם העידה אחרת שכן קיבלה פיק ברכיים. גרסתו זו לא הוטחה בעדה, היא אינה עולה בקנה אחד עם התרשמותי ממהימנותה של העדה, ולפיכך אינה זוכה לאמון.

יש גם לתהות מדוע לא הובאו למתן עדות פקידות בנק נוספות אשר לטענת הנאשם ראו את הוריו מוסרים לו כסף, ואף שמעו לכאורה את הורים מבקשים שאחיותיו של הנאשם לא ידעו כי הוא מקבל מהם כספים.

אשת הנאשם, גב' תמר נהרי, מסרה במשטרה (נ/8), כי חדר הארונות של בני הזוג משותף, ואולם לכל אחד מהם תא נפרד, ומזה שנתיים היא אינה נוגעת בארון שלו. לדבריה, לא ידעה שבעלה משתמש בסמים, ולא ידעה שהוא מחזיק כסף בארון. הנאשם אמר לה שיש לו כסף מאמו, אולם היא מעולם לא ראתה את הכסף.

אשר לחשבונות השוטפים של הבית, מסרה כי אלו יורדים בהוראת קבע מהחשבון המשותף של בני הזוג. בעדותה בפניי פירטה כי הם שמשלמים עבור חשמל, חוג לילדים, ביטוחים, קניות, ועוד.

כן העידה כי ידעה שהוריו של הנאשם נותנים לו כסף כל הזמן, אולם לא ידעה מתי וכמה כסף קיבל, וכי השניים תכננו לבנות בית בכסף זה, אלא שגם בנושא זה לא ידעה להשיב כשהתבקשה לפרט.

התרשמתי כי העדה בחרה לצמצם ולטעון כי אינה יודעת פרטים, אף בנוגע לשיפוץ - עלותו, האם קנו ריצוף וחלונות לשם כך, וכיוצא בזה (ע' 43) - עדות שאינה מהימנה בהתחשב בכך שעסקינן בבית בו היא מתגוררת.

מטעם הנאשם העיד גם **מר אסף אפרתי**, רואה החשבון אשר הגיש בשמו של הנאשם השנה לרשות המיסים, נוכח השומה שהוצאה בגין הכספים שנתפסו ברשות הנאשם.

יאמר כבר עתה כי איני מוצאת כי יש בעדות רואה החשבון כדי לשפוך אור על מקורותיהם של הכספים הנדונים, מאחר שעיקר מסקנותיו מושתתות על טענות הנאשם. העד אישר בחקירה נגדית כי לא ראה מסמכים המעידים כי כספי ההורים אשר נמשכו מהבנק, אכן עברו לרשות הנאשם, ואף המסמכים בדבר מכירת דירת ההורים התמצו בזכרון דברים ולא בהסכם המכירה. כן אישר כי המסמכים העוסקים בתכנון בניית בית הנאשם, הינם מהשנים '99-'05.

רואה החשבון טען כי דעתו של פקיד השומה הונחה באשר לחלק מההסברים שניתנו על ידי הנאשם - הן לגבי הדירה שנמכרה בפתח תקוה והן לגבי משיכות מזומן משני בנקים, בסך כולל של 900,000 ₪. עם זאת, בחקירה נגדית אישר העד כי רשות המיסים מחוייבת לקבל את ההשגה שהגיש, היא טרם נבחנה באופן מהותי, וקבלתה הטכנית אינה מלמדת דבר.

עוד העיד רואה החשבון, כי לא ראה מסמכים בדבר אספקה מסחרית של הסם, הכוללת מערך הפצה עם שליחים ומנגון המפעיל את העסק, שלטי חוצות או אתר אינטרנט (ע' 25), ולפיכך סבר כי אין המדובר בהכנסה מעסק.

כאמור, כנגד הנאשם קיימת חזקה לפיה כל רכושו הושג כתוצאה מהסחר בסמים, אלא אם יוכיח הנאשם אחרת. **בע"פ 4496/04 בענין מוחמד עלי מחאג'נה נ' מדינת ישראל**, אליו היפנה ב"כ הנאשם, נידון חילוט של כ-300,000 ₪ אשר נתפסו בכספת בארון הבגדים של אחות המערער, אשר הורשע בהחזקת סמים והוכרז כסוחר סמים. האחות טענה כי הכסף שנתפס הוא שלה, פרי עמלה.

בית המשפט העליון קבע כי:

"דיני החילוט עוגנו בפקודת הסמים במסגרת תיקון לפקודה משנת תשמ"ט-1989. מטרת התיקון היתה לייעל את המלחמה בעברייני סמים על ידי שלילת רכוש שהושג על ידם במסגרת פעילותם הפלילית (ע"פ 1642/00 ג'ברין נ' מדינת ישראל, פד"י נה(3) 587). לחילוט תכלית הרתעתית ומטרתו לפגוע בתמריץ הקיים לבצע עבירות סמים (ע"פ 7376/02 ירון כהן נ' מדינת ישראל, פד"י נז(4) 558). הצעת החוק לתיקון פקודת הסמים המסוכנים (תיקון מס' 3) התשמ"ח-1988, (הצח 1893, עמ' 241, בעמ' 245) הדגישה את המגמה להביא לשלילת רווחיו של סוחר הסמים, פרי מעשי העבירה, בתורת מכשיר רב עוצמה במלחמה נגד הסמים. היא ראתה בפגיעה במקור העוצמה הכלכלית ובבסיס המימון של עסקאות הסמים אמצעי רב חשיבות בביעור נגע הסחר בסמים. חילוט רכוש הקשור בעבירה משקף את התפיסה החקיקתית המבקשת לפגוע פגיעה כלכלית ברווחי עברייני הסמים."

הוטעם כי -

"משעמדה התביעה בנטל להוכיח את חלותה של החזקה, עומדת לנידון הזכות הדיונית להפריך את החזקה כאמור בסעיף 31(6)(א) (אא) ו-31(6)(א)(בב). לצורך כך, מדובר בנטל הוכחה של מאזן הסתברויות, ודי בהצגת גרסת הגנה המסתברת יותר והגיונית יותר מהגרסה הנוגדת (ע"פ 7598/95 בן שיטריט נ' מדינת ישראל, פד"י נב(2) 385, פסקה 9; ע"פ 1964/91 בן דוד נ' מדינת ישראל, פד"י מו(3) 70)."

באותו ענין נקבע כי הנאשם לא הפריך את הנטל, בין היתר משום שהאחות - **"לא יכלה להסביר בצורה משכנעת מדוע נמנעה מלהפקיד סכומי כסף כה גדולים בבנק כדי שישאו תשואה ויהיו מוגנים מגניבה"**.

בית המשפט העליון הבהיר כבר בע"פ 7475/95 בענין מדינת ישראל נ' צ'רלי בן שטרית ואח', כי - **"נטל הוכחתן של ה"עובדות המחלצות" מן החזקה מוטל על בן שטרית ועל גרבי", וכי -**

"קביעתו של בית המשפט המחוזי, שלפיה אין בידו לקבוע "בצורה נחרצת וחד משמעית" אם מקורם של הכספים הנ"ל בביצוע עבירה של עיסוק סמים - אינה מספיקה להפרכת החזקה הקבועה בסעיף 31(6) לפקודה. החזקה האמורה הינה "חזקה שבחוק" שנטל הפרכתה על "הנאשם" (המערערים במקרה דנא). וכידוע, אין "הנאשם" יוצא ידי חובתו בענין זה על ידי

הקמת ספק בלבד, ועליו להוכיח את גרסתו ברמה של הטיית מאזן ההסתברויות לזכותו".

עוד הובהר באותו פס"ד כי -

"משקמה לבית המשפט המחוזי סמכות החילוט הקבועה בסעיף 36א(ב) לפקודה, חייב הוא - מכוח נקיטת הלשון "יצווה" - להורות על חילוטו של "כל רכוש של הנידון שהוגש בעבירה של עסקת סמים", אלא אם כן סבר שלא לעשות כן "מנימוקים מיוחדים שיפרט" ."

לא נתתי אמון בגרסת הנאשם. איני נותנת אמון בטענות כי הכספים שנתפסו מצויים בארון שנים ארוכות, ברובם מלפני מות האב בשנת 2001, טענות אשר נטענו ללא כל גיבוי במסמכים. אף הטענה כי השטרות חדשים שכן הוחלפו שוב ושוב אצל חלפנים, לא גובתה בשמץ של ראייה, בין היתר נוכח טענות הנאשם כי החלפנים נפטרו.

לא למותר לציין כי גרסאות הנאשם באשר למקור הכסף, שהינו על פי הנטען בהוריו, ניתנו במשטרה לצד טענותיו אשר אין חולק כעת כי הן שקריות, לפיהן הנאשם משתמש בחשיש לשימוש עצמי בלבד, אינו סוחר בו, ואינו מכיר את הרוכשים ששמותיהם הוטחו בו (ר' נ/12-10).

לא שוכנעתי גם כי משפחה המשתכרת 11,000 ₪ בחודש מצליחה לחסוך אלפי שקלים מסכום זה, אף אם היא מתגוררת בבית ההורים. בני משפחת הנאשם נחלקו בשאלה האם הוצאות המשפחה משולמות על ידי ההורים, והתרשמתי כי טענת הנאשם במשטרה כי אינו זוכר כיצד מימן את טיסותיו לחו"ל עם אשתו וילדיו (נ/11), הינה מתחמקת. לטענת רואה החשבון שלו המשפחה מוציאה כ-10,000 ₪ מדי חודש בכרטיס אשראי, והטענות כי מצויים בידו מקורות הכנסה נוספים כגון השכרת מקום לאנטנה סלולארית, או מכירת גת, לא נטענו ככלל על ידי הנאשם עצמו, ואף נשללו בהשגה שהוגשה מטעמו לרשות המיסים (נ/1).

הרושם הברור במהלך העדויות היה כי אחות הנאשם ואשתו מעצימות את הסכומים אותם קיבל הנאשם מהוריו, לצד טעונים בדבר העדר יכולת הבנה בניהול כספיהם של ההורים, ולו מטעמים של מנטליות כנטען. זאת בניגוד לעדות פקידת הבנק, כי ההורים ידעו לנהל את כספיהם בבנק, ולא משכו כספים חריגים מחשבונם. מהראיות עלה כי ההורים ידעו לנהל את כספיהם ושמרו אותם בבנק, שעה שהנאשם ניהל כספים לגיטימיים - משכורת ודמי ביטוח - בחשבון הבנק, וכספים אשר את מקורם לא הוכיח - בארון הבגדים.

מהתרשמות בלתי אמצעית מהעדויות נהיר כי במהלך עדויותיהם לפניי ביקשו הנאשם וקרובות משפחתו להעצים את סכומי הכסף אשר ניתנו לנאשם, ובכך להסביר כיצד סכום של כ-500,000 ₪ לכל היותר אשר ניתן לנאשם ממכירת דירת ההורים, שולש לכ-1,600,000 ₪ (המזומן והרכב) אשר נתפסו בחזקתו. בענין זה תוזכר עדות האחיות אשר מסרה כאמור במשטרה כי ההורים לא נתנו לנאשם סכומים גדולים, למעט כספי מכירת הבית.

התרשמתי כי עדויות הנאשם ואחותו לפיהן הנאשם לא קיבל מההורים כספים בשנים האחרונות, נעשו בניסיון להביא למסקנה כי הכספים מצויים בחזקתו שנים ארוכות, ולפיכך יוצאים מכלל החזקה הקבועה בסעיף 31(6) לפקודה. ההגנה עשתה כל שלא לידה כדי לשכנע כי מקור הכסף שנתפס הינו בשנים עברו, וניתן לנאשם על ידי הוריו. ואולם העובדה כי דפי פירוט החשבון מלמדים על משיכת כספים על ידי ההורים בסכומים מצטברים של מאות אלפי שקלים לאורך שנים, אינה מלמדת כי כספים אלו הועברו לידי הנאשם. אל מול עדות הנאשם בסוגיה זו ניצבת עדות פקידת הבנק אשר העידה כי הנאשם לא היה לצד הוריו ברוב המקרים, ולמעשה שללה בעדותה את טענת הנאשם כי **ראתה** שהכספים הועברו אליו. גם עדות האחיות כי האמא משכה כסף מהבנק ובאמצעותו שילמה בין היתר עבור הנאשם

חשבונות חשמל, מים, ועוד, מלמדת כי לא כל הכספים שנמשכו הועברו אל הנאשם.

אף עדות האשה, עימה לטענת הנאשם יש לו קשר יציב וקרוב, כי בשנתיים האחרונות אינה נוגעת בארון שלו, וכי קודם לכן לא ראתה שם כסף, תומכת במסקנה כי הכסף נצבר שם בשנתיים האחרונות, מאז החל על פי הראיות לסחור בסמים, ולא עם טענת ההגנה כי הכסף מצוי שם שנים ארוכות.

אין להתעלם גם מהמיקום בו נמצא הכסף - כשבאחת השקיות נמצאו גם סמים מסוגים שונים לצד הכסף, ומכך שאף ברכב מושא הבקשה נמצא סכום של 16,700 ₪, לו לא ניתן כל הסבר.

יוזכר כי לעדויות חלק מהרוכשים בוצע הסחר כאשר הנאשם הגיע למקום המפגש ברכב זה, ולפיכך הימצאות סכום כה משמעותי במזומן ברכב, ללא הסבר, מתיישבת אף היא עם המסקנה בדבר מסחר בסמים אשר התבצע מהרכב, ולא בהחזקה תמימה של כספים ברכב. זאת, בעוד הנאשם שב וטען בפניו, בניגוד ממשי לכתב האישום בו הודה בכל הנוגע למקומות המפגש לשם הסחר וסכומי הכסף הנקובים בו, כי מכר את הסמים לחברים, עימם הוא נפגש בכל יום חמישי, ללא רווח.

מכלול הראיות מלמד איפוא, כי לא נשללה החזקה שבדין, וכי הנאשם לא עמד בנטל המוטל עליו להוכיח במאזן ההסתברויות כי גרסתו מסתברת והגיונית יותר.

בטרם סיום יצוין כי לא מצאתי ליתן משקל לטענת ב"כ הנאשם באשר להעדר חוקיות המשך החזקת הרכוש ע"י המאשימה, שכן ב"כ הנאשם לא הציג לעיון בית המשפט את ההחלטות בכל הנוגע לתפיסת הרכוש עד תם ההליכים, ולמעשה טען טענותיו אלו בעלמא, ללא הצגת המסמכים הרלוונטיים על מנת לתמוך בטענה. אף טענתו כי ההגנה העדיפה שלא לפרט טענותיה בסוגיה זו עד מועד הטעונים לעונש, חרף העובדה שהתקיים לפחות דיון אחד בפני מותב אחר בסוגיית המשך התפיסה, מביאה למסקנה כי אין מקום לייחס משקל לטענה זו.

בהתאם ל36ג לפקודה, לא יצווה בית המשפט על חילוט רכוש - "אלא אם כן נוכח שלבעל הרכוש שיחולט ולבני משפחתו הגרים עמו יהיו אמצעי מחיה סבירים ומקום מגורים סביר", וכן לא יצווה על חילוט - "מטלטלים שאינם ניתנים לעיקול לפי פסקאות (1) עד (6) לסעיף 22(א) לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967". בהתאם לסעיף 22 (א)(5) לחוק ההוצאה לפועל, התשכ"ז-1967, אין לעקל מיטלטלין, לרבות רכב, השייכים לנכה ונחוצים לשימוש האישי בגלל נכותו.

לא נטען כי החילוט ימנע אמצעי מחיה סבירים, ואכן איני מוצאת כי כך יהיה, נוכח העובדה שהמשפחה מתגוררת בבית האם, מקורות הפרנסה של בני הזוג, והטענה כי הם אף מצליחים לחסוך אלפי ₪ בכל חודש.

אשר לטענה כי הרכב שייך לאמו הנכה של הנאשם ונחוץ לשימושה, הרי שלמעשה אין חולק כי הנאשם הוא הבעלים המהותיים של הרכב, ולדבריו שלו רכש את הרכב מהכספים שהיו בארון. לדבריו, הוא ביקש להוציא תו נכה עבור הרכב, ולכן רשם את הרכב על שם אמו, אולם עד עתה לא עשה כן (הודעת הנאשם נ/11). כן עלה ממכלול העדויות כי לנאשם רכב נוסף, אשר נתפס על ידי המשטרה והוחזר לנאשם, ואשר לו הוצא תו נכה עקב מצב האם (ר' עדות אחות הנאשם). לפיכך, אין בחילוט הרכב כדי לפגוע בטיפול באמו של הנאשם, ונהיר כי כוונת המחוקק לא הייתה למנוע חילוט

כל כלי רכב, כאשר על שם הנכה רשומים מספר רכבים.

בהתאם לסעיף 36א(ג) לפקודה, בית המשפט יצווה על חילוט לאחר שנתן לטוענים לזכות ברכוש ולבעלי הרכוש להשמיע טענותיהם. בענין זה יובהר כי אמנם אמו של הנאשם היא בעלים הרשום ברכב, ואולם מהראיות עלה כי האם עברה ארוע מוחי והיא סיעודית (ר' עדות אחות הנאשם), וכן כי הרכב משמש את הנאשם. נוכח דברים אלו, ומשלא ניתן להעיד את בעלת הרכוש עקב מצבה הרפואי, אני מוצאת כי ניתן ליתן החלטה בבקשה אף ללא עדותה.

לא למותר לציין כיבפסיקה מרובה חולט רכושו של סוחר הסמים, ללא תלות ביחס בין ערך הרכוש שחולט לרווח אותו הפיק הסוחר ממעשיו, ואף כאשר לא הוכח כלל שהנאשם הפיק רווח כתוצאה ממעשיו, נוכח החזקה הקבועה בסעיף 31 לפקודה (ר' ע"פ 1785/15, **אדי עמר נ' מדינת ישראל, וע"פ 6371/12, אבי שלום נ' מדינת ישראל**. כן ר' ת"פ (שלום ת"א) 45164-05/11, **מדינת ישראל נ' אלון דניאל**, שם חולט בהסכמה חשבון בנק ובו למעלה ממליון ₪, וכן למעלה מ-200,000 ₪ אשר נתפסו אצל הנאשם במזומן, לצד רכוש נוסף, לאחר שהנאשם הורשע בעבירה אחת של סחר בסם מסוג חשיש ומריחואנה, במשקלים קטנים יחסית בהזדמנויות רבות).

אשר על כן, אני מוצאת מקום להיעתר לבקשת החילוט בעיקרה. בכל הנוגע לרכב הרי שלגביו חלה הן החזקה שבפקודה, והן עילת חילוט הקמה מעצם ביצוע העבירות באמצעותו.

אשר למזומן שנתפס, נכונה אני כאמור להניח לטובת הנאשם, אף שלא הוצגו מסמכים לתמוך בטענה, כי הוא קיבל מהוריו 500,000 ₪, דמי מכירת הדירה. נוכח עדותו כי כ-100,000 ₪ מסכום זה שימשו לביצוע השיפוץ בבית, יוחזרו לנאשם 400,000 ₪ הנוותרים, והיתרה תחולט, בהתחשב בפקודה ובהלכה כי מדובר בחילוט חובה.

אמנם ההלכה הפסוקה הינה כי חילוט וקנס אינם אמצעים עונשיים חלופיים, וכי מטרת החילוט הינה "הוצאת בלעו של גזלן מפיו" (ע"פ 7475/95 בענין מדינת ישראל נ' צ'רלי בן שטרית), ואולם בהתחשב בסכומי החילוט עליהם הוריתי, איני מוצאת להטיל על הנאשם גם קנס.

נוכח המפורט לעיל אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. 20 חודשי מאסר בניכוי ימי מעצרו - 18.10.15-18.8.15.**
- ב. מאסר על תנאי בן 12 חודשים למשך 3 שנים, לבל יעבור עבירת סמים מסוג פשע.**
- ג. מאסר על תנאי בן 6 חודשים למשך 3 שנים, לבל יעבור עבירת סמים מסוג עוון.**
- ד. פסילה בת 6 חודשים מלקבל או להוציא רשיון נהיגה.**
- ה. פסילה מותנית בת 8 חודשים למשך שנתיים מלקבל או להוציא רשיון נהיגה, באם יעבור הנאשם עבירה על פקודת הסמים, החל ממועד שחרורו ממאסרו.**

עמוד 15

אני מורה על חילוט הרכב והמזומן שנתפסו בחזקתו, למעט סכום של 400,000 ₪, בהתאם לסעיף 36א לפקודת הסמים המסוכנים.

ניתן בזאת צו להשמדת הסמים.

זכות ערעור בתוך 45 ימים לבית המשפט המחוזי.

ניתן היום, י"ט טבת תשע"ז, 17 ינואר 2017, בנוכחות הצדדים.